

наукові товариства), спортивних (футбол, баскетбол, волейбол) гуртків та клубів. Органи студентського самоврядування в цьому плані не є виключенням. Але на відміну від гуртків, які очолюються викладачами та співробітниками, в ОСС студенти різних курсів між собою вирішують: як, коли і чим займатись. Першокурсники отримують змогу спілкуватись із старшими товаришами як рівний з рівним.

Роль ОСС в адаптації першокурсників умовно можна розділити на дві складові:

По-перше, самоврядування проводить (а якщо ні, то повинно проводити) цілий ряд ознайомчих та адаптаційних заходів: знайомство першокурсників, дискотеки для молодого поповнення, «абетка першокурсника», екскурсії по університету та місту тощо.

По-друге, можлива безпосередня участь в органах студентського самоврядування. Стаючи активістом ОСС на рівні спеціальності, факультету чи університету, першокурсник отримує змогу швидше адаптуватись у вузі, розібратись зі структурою навчального закладу, взяти участь у різноманітних тренінгах, спробувати своїми силами реалізувати власні ідеї та проекти, розширити коло своїх знайомих і друзів.

Такий поділ зумовлений мотивацією безпосередніх учасників студентського самоврядування. В першому випадку можна вжити термін «усвідомлена необхідність». Адже обрані посадові особи ОСС повинні не лише пишатись та вихвалитись своїми посадами, але й працювати для студентів, виконуючи свої обіцянки (моральна складова) та вимоги статутних документів самоврядної організації (нормативна складова).

В другому випадку – мотивація для кожного окремо взятого студента своя. При відсутності фінансової мотивації до дій, потенційні активісти чи посадові особи студентського самоврядування самі і для себе визначаються, чи хочуть вони займатись громадською діяльністю і чому?

Таким чином, можна зробити висновок, що студентського самоврядування може відігравати важливу роль в адаптації першокурсників, однак його ефективність в першу чергу залежить від мотиваційних факторів.

Сумська філія
Харківського національного університету внутрішніх справ
ПАНЧЕНКО О.В.

МОТИВАЦІЯ ДО ДІЇ В ОСС: ХОЧУ, МОЖУ ЧИ ПОВИНЕН?

Мотивація до дії в органах студентського самоврядування – це одна із «найболючіших» питань у кожному навчальному закладі, адже із кожним роком все менша і менша кількість студентів активізується до участі в студентському самоврядуванні. Молодь стає більш пасивною та незацікавленою. Така ситуація може бути зумовлена багатьма факторами, як зовнішніми, так і внутрішніми: недостатня агітаційна робота наявних на цей

час органів студентського самоврядування, завелика навчальна нагрузка на мозок студента, принцип самого студента : «Мені винні всі, я неповинен нікому» і т.д.

Але давайте повернемося до головного питання. Так яка ж мотивація до дії в ОСС: хочу, хочу чи повинен? Це питання є більш таки філософським з приводу якого у кожного, напевно, присутнє своє власне бачення і думки. Але я спробую донести Вам свої.

На мою думку всі ці елементи мотивації є взаємопов'язаними але не задіяні повністю. Адже ці поняття не є чітко окресленими, тому важко на практиці точно в'яснити частку того чи іншого елементу в мотивації студента до дії в ОСС. Тому давайте розглянемо їх окремо!

«Хочу»? Можливо... Але чи достатньо самого бажання для того, щоб приймати активну участь в ОСС і приносити якісь «плоди»? Нажаль, як ми бачимо на практиці – ні... Дуже часто це бажання не підкріплене ніякими практичними діями чи вміннями студента і виражається лише в балачках. Але не слід недооцінювати бажання, адже яким би чудовим, розумним, здібним студент не був, без бажання зробити що-небудь для свого університету чи вступити до ОСС – толку з нього буде «кіт наплакав»

«Можу». Також важливий елемент мотивації до дії, адже здібні студенти із певними розумовими, організуючими чи фізичними здібностями зазвичай хочуть знайти своє самовираження в такий спосіб (приймаючи активну студентську позицію) і тому така молодь ніколи не буде зайва в ОСС. Але тут постає наступне питання: як заохотити до активної участі тих студентів, які можуть, але не хочуть? І тут ми можемо побачити зв'язок із першим складовим елементом – «хочу», на поміч якому приходять третій, але не менш важливий – повинен.

Звичайно ж в нашому випадку ніякої юридичної залежності студента від кого-небудь з цього питання немає. Ніхто не підпадає не під які санкції за пасивне ставлення до участі в ОСС. Але як щодо морального обов'язку перед університетом? Чому навчальний заклад повинен робити для тебе все можливе, а ти для нього нічого? На мою думку це неправильна позиція. Тому я вважаю, що обов'язок (тобто елемент «повинен») все ж являється складовим елементом мотивації до дії в ОСС.

Тож, розглянувши всі запропоновані варіанти мотивації, я хочу зробити висновок, що ніякий з них самостійно не має такої сили, щоб заставити студента активізувати свою діяльність в ОСС. Тому тільки за гармонійного поєднання цих складових елементів мотивації (хочу, можу, повинен) ми отримаємо якісного активіста який зможе принести достойні «плоди» своєї діяльності.

Тож переосмисліть своє ставлення до участі в ОСС і в'ясніть: яка ж у Вас мотивація?